

VHG bepleit aanpassing beoogd verbod glyfosaat

Duurzame nota biedt kansen

Halverwege mei hebben de staatssecretarissen Dijkma (Economische Zaken) en Mansveld (Infrastructuur en Milieu) de Nota 'Gezonde Groei, Duurzame Oogst' naar de Tweede Kamer gestuurd. De Nota zet een stap in het verduurzamen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Branchevereniging VHG heeft in een vroeg stadium een adviserende rol gehad. Toch is beleidsadviseur Linda van Vliet niet helemaal tevreden met de plannen.

De Nota 'Gezonde Groei, Duurzame Oogst' is de opvolger van de Nota 'Duurzame Gewasbescherming' en beslaat de periode 2013 – 2023. In de nota staat het uitvoeringsprogramma beschreven waarmee het kabinet de ambities op het gebied van milieu en water, voedselveiligheid, menselijke gezondheid en arbeidsomstandigheden wil realiseren. Binnen de land- en tuinbouw zijn volgens de staatssecretarissen Dijkma en Mansveld de afgelopen jaren belangrijke stappen gezet in het verduurzamen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. De risico's van het gebruik ervan zijn verminderd en het water is schoner geworden. Desondanks is de algehele waterkwaliteit nog niet op orde en kan ook de bescherming van werknemers nog beter. Ook zijn er nieuwe zorgen, bijvoorbeeld over de risico's van gewasbeschermingsmiddelen voor omwonenden en bijen.

Adviezen

Samen met maatschappelijke partners hebben de ministeries van Economische Zaken en Infrastructuur en Milieu daarom de Nota Gezonde Groei, Duurzame Oogst opgesteld. Namens VHG nam Linda van Vliet deel aan een werkgroep die met enkele adviezen kwam. Nu de nota gereed is, ziet zij kansen voor de sector: "We kunnen ons profileren als een duurzame sector waarin niet alleen aandacht is voor medewerkers en mensen, maar ook voor het milieu. Nu duidelijk is dat middelen als gevolg van de Nota per 2018 verboden worden, weten leden eindelijk waar ze aan toe zijn."

Verbod

Toch overheerst er niet alleen maar tevredenheid op de VHG-burelen. Het aangekondigde verbod op gewasbeschermingsmiddelen op verharding – waaronder glyfosaat – en het gebruik ervan bij sport- en recreatieterreinen dat per 2018 ingaat, geldt niet voor particulieren. Van Vliet: "Het zou raar zijn als een consument straks gewoon het onkruid tussen de tegels met chemische middelen mag bestrijden. Als een consument naar een tuincentrum, bouwmarkt of tegenwoordig zelfs supermarkt kan gaan om chemische bestrijdingsmiddelen te kopen in plaats van dat hij het werk door een professional kan laten doen, is de kans aanwezig dat deze klanten kwijtraakt of zijn diensten te duur worden. Maar bovenal is het oneerlijke concurrentie." Ook over het verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen bij het onderhoud van sport- en recreatieterreinen is de beleidsadviseur niet helemaal tevreden. "2018 komt wat ons betreft veel te vroeg. Op dat gebied is gewoon minder ervaring met chemievrij beheer. Dan was een afschaffingsperiode van tien jaar veel logischer geweest."

Wensen

Het zijn deze twee onderdelen van de Nota die VHG ondanks de betrokkenheid bij de totstandkoming van de Nota niet heeft kunnen tegenhouden. "Een aantal van onze wensen zijn gerealiseerd, een aantal niet. De opdracht was: implementatie van de Europese richtlijn

betreffende het gebruik van chemische middelen in de (semi-)openbare ruimte te minimaliseren of verbieden. Ons advies was dat pas te doen als het technisch haalbaar is, tijd te geven om het gebruik ervan af te bouwen, de verplichting van het certificaat af te schaffen en een gelijk speelveld met particulieren te creëren. Het certificaat en het gelijke speelveld hebben het niet gehaald. Met name de keuze die is gemaakt voor de particuliere markt, kunnen wij niet uitleggen aan onze achterban."

Niet definitief

Hoewel de Nota als voorgenomen beleid van het kabinet geldt, is deze nog niet definitief. De Tweede Kamer moet er nog een standpunt over innemen en Van Vliet is inmiddels al begonnen de wensen van VHG onder de aandacht van Kamerleden te brengen. "Vervelend is daarbij wel dat dit een lastige discussie is. Er zijn enorme voor- en tegenstanders van chemiegebruik onder burgers, bij overheden maar ook binnen VHG. Dat maakt de discussie extra ingewikkeld. Toen de Tweede Kamer in 2011 (de Motie Grashoff bepaalde het verbod op glyfosaathoudende middelen voor niet-commercieel gebruik –RF) bepaalde dat chemische bestrijdingsmiddelen in de ban moesten, konden wij ons daar tegen verzetten of erin meegaan en de voorwaarden mede bepalen. We hebben voor dat laatste gekozen omdat VHG al sinds de jaren '90 een vergelijkbaar standpunt heeft en omdat dit nu eenmaal een Europese richtlijn is. Maar als sector moet je ook vooruit. Er komt nu eenmaal teveel chemisch materiaal in het oppervlakte water en daarmee in ons drinkwater. En met het probleem van bijensterfte moet je als sector niet geassocieerd willen worden. Het is voor ons nu tijd oplossingen aan te dragen. De alternatieven zijn deels ook al ontwikkeld maar het blijft een ingewikkeld speelveld met verschillende belangen. Maar de regels moeten wel voor iedereen gelijk zijn." ■